Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky
Odbor Parlamentný inštitút

Edícia: Porovnávacie analýzy

06/2020

Harmonogram znovuotvárania vzdelávacích inštitúcií a súvisiace opatrenia ako súčasť uvoľňovania reštrikcií vynútených pandémiou COVID-19

Vypracovali: PhDr. Natália Petranská Rolková, PhD., Odbor Parlamentný inštitút
Spolupráca: Bc. Lenka Kleimanová, stážistka

Schválila: Mgr. Natália Švecová, riaditeľka Odboru Parlamentný inštitút

Bratislava

29. apríla 2020

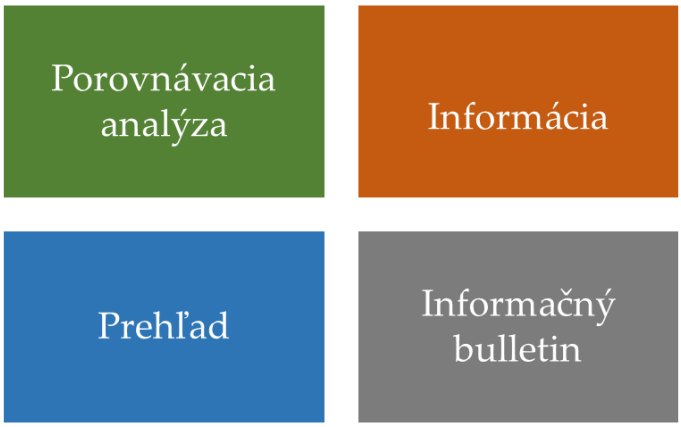
Anotácia:
Porovnávacia analýza prináša stručný prehľad jednotlivých fáz postupného otvárania predškolských a školských zariadení vo vybraných štátoch, a to v súvislosti s uvoľňovaním opatrení proti šíreniu COVID-19.

Kľúčové slová:
COVID-19, školstvo, predškolské a školské zariadenia

Postavenie Odboru Parlamentný inštitút definuje § 144 zákona NR SR č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky, podľa ktorého Parlamentný inštitút plní informačné, vzdelávacie a dokumentačné úlohy súvisiace s činnosťou NR SR a jej poslancov. Súčasťou odboru je aj Oddelenie Parlamentná knižnica a Oddelenie Parlamentný archív.

V rámci informačnej činnosti Odbor Parlamentný inštitút vydáva spravidla tieto informačno-analytické materiály:

V oblasti vzdelávania Odbor Parlamentný inštitút zastrešuje úvodné inštruktážne semináre najmä pre novozvolených poslancov, účasť Kancelárie NR SR na parlamentnej rozvojovej spolupráci určenej pre zahraničné parlamenty, stážový program pre študentov vysokých škôl, ako aj ďalšiu vzdelávaciu, prednáškovú a publikačnú činnosť.

Materiál slúži výlučne pre poslancov Národnej rady Slovenskej republiky a zamestnancov Kancelárie NR SR a nemôže v plnej miere nahrádzať právne alebo iné odborné poradenstvo v danej oblasti. Údaje, použité v materiáli, sú aktuálne k dátumu jeho zverejnenia. Zverejňovanie materiálu je možné iba so súhlasom Odboru Parlamentný inštitút a autorov.

OBSAH

Úvod 4
Prehľad dátumov a opatrení súvisiacich s otváraním vzdelávacích inštitúcií 5
Záver 16
Použité zdroje 19
Príloha: Prehľad počtu prípadov ochorenia COVID-19 vo vybraných štátoch k 28.04.2020 20

Úvod

Vypuknutie pandémie spôsobenej novým typom koronavírusu si v Európe vynútilo v prvej polovici marca 2020 okrem iného aj zatváranie predškolských a školských zariadení všetkých stupňov, ako i ďalších vzdelávacích inštitúcií, a to v rámci epidemiologických opatrení proti šíreniu tohto ochorenia. V etape relatívne kontrolovaného zvládania boja s týmto ochorením vo viacerých štátoch sa význačne nastolila téma znovuotvorenia týchto inštitúcií a návratu žiakov a študentov do škôl.

Spracovali sme prehľad aktuálnej situácie v danej oblasti, ktorý vypovedá o momentálnych krokoch alebo zámeroch vlád vybraných európskych štátov, aktuálnych v druhej polovici apríla k 28. aprílu 2020. Keďže sa situácia veľmi rýchlo mení, môže to mať dosah aj na zmenu termínov či postupu v tejto oblasti. Vychádzali sme najmä z dvoch požiadaviek na portáli (internej databáze informácií) Európskeho centra pre parlamentný výskum a dokumentáciu (ECPRD) z apríla 2020. Išlo o požiadavku č. 4374 *Support of Culture and Restrictions on Secondary Schools due to Coronavirus Outbreak* (Podpora kultúry a reštrikcie na stredných školách v súvislosti s pandémiou koronavírusu) a č. 4383 *Re-opening of educational institutions – Exit strategies from the COVID-19 outbreak* (Opätovné otvorenie vzdelávacích inštitúcií – stratégia návratu po pandémii COVID-19), na ktoré odpovedali priamo jednotlivé analyzované krajiny prostredníctvom svojich národných parlamentov. Taktiež sme vychádzali z údajov zverejnených na webových sídlach jednotlivých ministerstiev školstva, z porovnávacích analýz siete Eurydice, či dennej tlače. Hlavné zdroje informácií sú stručne zosumarizované na konci materiálu.

Podarilo sa nám získať **údaje z 23 štátov Európy**. V prehľade nás zaujímal dátum, kedy boli školy v jednotlivých štátoch zatvorené, dátumy plánovaného otvárania škôl, spôsob a určenie termínov skúšok (maturitné, prijímacie), resp. spôsobu ukončenia štúdia. Ďalej prinášame prehľad opatrení, ktoré jednotlivé štáty zavádzajú alebo plánujú zaviesť pri návrate žiakov do škôl. Pre lepšiu prehľadnosť sme vyznačili **štáty**, **ktoré smerujú k otváraniu škôl červenou farbou**, rovnako aj dátumy týkajúce sa obnovovania výučby alebo rôznych typov skúšok. Naopak, **zelenou sme vyznačili štáty**, **ktoré nateraz neplánujú školy otvárať**, respektíve nemajú v tomto smere jasne určené termíny. Dátumy týkajúce sa času zatvorenia škôl sme taktiež vyznačili zelenou farbou.

1. Prehľad dátumov a opatrení súvisiacich s otváraním vzdelávacích inštitúcií

Krajina	Zatvorenie vzdelávacích inštitúcií	Otvorenie vzdelávacích inštitúcií (ďalej len „VI“)	Záverečné a prijímacie skúšky na SŠ a VŠ	Opatrenia
Belgicko	**16.03.2020** s výnimkou **MŠ**	• od **18. 05.** otváranie VI	• vo Flámsku a Valónsku sa nekonajú prijímacie skúšky na **SŠ**	• v každej triede maximálne **10 žiakov** a každý musí mať 4 m^2 priestoru • všetci musia nosiť rúška
Cyprus	**13.03.2020**	• VI zostávajú zatvorené minimálne do **30. 05.** • nie je rozhodnuté o znovuotvorení VI • **koniec apríla** = riešenie postupných krokov	×	**Možné opatrenia:** • osobná hygiena • ochranné opatrenia (rukavice, dezinfekcia, rúška) • obmedzenie počtu študentov v každej triede • primeraná vzdialenosť medzi žiakmi • zmena prestávok
Česká republika	**10.03.2020**	• od **20.04.** individuálne aktivity pre študentov posledných ročníkov **VŠ** (napr. konzultácie)	• od **08.06.** sa budú konať záverečné skúšky na **SŠ** a prijímacie skúšky na ne • tiež sa obnoví praktické vyučovanie na **SŠ**	• aktivity k ukončeniu **VŠ** – max. **5 osôb** v jednej miestnosti, dezinfekcia rúk, rúška, vyhlásenia o bezinfekčnosti

		• od **11.05.** príprava žiakov končiacich ročníkov SŠ, konzervatórií a vyšších odborných škôl • od **11.05.** začiatok výučby na ZUŠ a jazykových školách, na školách pri detských domovoch, otvoria sa poradenské zariadenia • od **25.05.** vyučovanie pre žiakov 1. stupňa ZŠ formou školských skupín • zvažujú sa aj konzultácie a občasné aktivity na 2. stupni ZŠ		• vyučovanie v ZŠ maximálne **15 žiakov** v triede (1 dieťa v lavici), rodičia budú mať možnosť voľby • krúžky na ZUŠ a v jazykových školách maximálne **5 žiakov**
Dánsko	**11.03.2020**	• od **15. 04.** otvorené MŠ, niektoré ZŠ (po 5. ročník) a centrá dennej starostlivosti • ďalšie otvorené od **16., 17.** a **20.04.** • SŠ a VŠ zatvorené min. do **10.05.** • od **20.04.** otvorené SŠ pre žiakov končiacich ročníkov • ostatní študenti sa učia cez Skype	×	• ZŠ sú otvorené pre deti od 6 – 11 rokov, maximálne **10 žiakov** triede, rozostupy **2 m** • vyučovať čo najčastejšie vonku • v triede je vždy iba **jeden učiteľ** • výučba trvá 4 – 5 hodín denne • niektoré MŠ otvorené iba pre **polovicu detí** • niektoré deti sa stretávajú v pondelky a stredy, ďalšie vo zvyšné dni • žiaci a študenti dostávajú inštrukcie, ako si umývať ruky, ako udržiavať odstup

Estónsko	**12.03.2020** s výnimkou **MŠ**	• od 16.03. dištančné vyučovanie • od **15.05.** čiastočné otvorenie VI, školy však budú mať právo pokračovať v dištančnom vyučovaní • ak je to možné, **VŠ** budú organizovať online výučbu do **konca semestra**	• v prípade otvorenia škôl do **15.05.** sa budú záverečné skúšky konať **koncom mája – začiatkom júna** • ak sa školy do **15.05.** neotvoria, záverečné skúšky sa zrušia a výsledná známka bude predstavovať priemer známok za posledný rok	• zúčastnené strany na vyučovaní musia zariadiť individuálne vzdelávanie alebo výučbu v skupinách s maximálne **10 žiakmi** v triede • rodič má právo neumožniť dieťaťu návrat do školy
Fínsko	**16.03.2020**	• do **01.05.** sa má vypracovať plán na včasné ukončenie reštriktívnych opatrení tak, aby zriaďovatelia VI mali dostatok času na zabezpečenie kontaktného vyučovania • tri ročníky **ZŠ** sú otvorené, avšak rodičom sa odporúča nechať deti doma, ak je to možné	×	×
Francúzsko	**16.03.2020**	• od **11.05.** postupné otváranie VI (nižšie ročníky), s výnimkou **VŠ**, ktoré zostávajú zatvorené až do začiatku nového akademického roka (**september 2020**) • od **18.05.** sa VI otvoria pre starších žiakov, neskôr všetci okrem vysokoškolákov	• záverečné stredoškolské skúšky sa nekonajú, výslednú známku bude predstavovať priemer známok za posledný rok • **VŠ** budú organizovať online skúšky na diaľku	• deti budú mať vyučovanie každý druhý týždeň alebo iba v niektoré dni v týždni • maximálne **15 žiakov** v triede • rodičia môžu rozhodnúť o návrate svojich detí do škôl

Írsko	**12.03.2020**	• dátum znovuotvorenia VI nie je známy	• záverečné skúšky končiacich ročníkov, ktoré sa mali konať v júni, boli odložené na **koniec júla – začiatok augusta**; nový termín skúšok by sa mal potvrdiť začiatkom júla • študenti by sa mali vrátiť do škôl min. na 2 týždne pred skúškami, čo môže mať za následok zmenu školských prázdnin	×
Litva	**16.03.2020**	• doposiaľ sa nerozhodlo o znovuotvorení VI • výučba v rámci všetkých VI prebieha online formou.	• záverečné skúšky boli odložené a budú sa konať **od 22. júna do 21. júla** • boli odložené termíny prijímacích skúšok na **VŠ**	×
Lotyšsko	**13.03.2020**	• všetky VI sú uzatvorené predbežne do **12.05.** • neočakáva sa, že inštitúcie všeobecného a odborného vzdelávania sa otvoria	• záverečné skúšky sa budú konať **v júni / júli** • predĺženie štúdia bude potrebné v študijných	×

		v tomto šk. roku s výnimkou záverečných skúšok • výučba sa deje dištančnou formou • koniec školského roka pre 1. až 8. ročník a 10. až 11. ročník je **29.05.** • vysoké školy plánujú ukončiť štúdium v súlade so svojím harmonogramom • školský rok by sa mohol predĺžiť pre tie inštitúcie, v ktorých nie je možná dištančná forma výučby	programoch so špecifickými požiadavkami na záverečné skúšky (študenti posledného ročníka), ktoré nie je možné vykonať na diaľku	
Maďarsko	**13.03.2020**	• nie je rozhodnuté o znovuotvorení VI • znovuotvorenie **MŠ** je založené na rozhodnutí miestnych samospráv • školský rok sa nepredlžuje a končí sa **15.06.**	• od **04.05.** do **21.05.** sa budú podľa pôvodného plánu konať záverečné stredoškolské skúšky	×
Nemecko	**16.03.2020**	• od **04.05.** postupné otváranie VI • v jednotlivých krajinách Nemecka sa školy najskôr otvárajú pre žiakov posledných ročníkov ZŠ a **SŠ** • následne sa otvárajú školy aj pre ostatných žiakov • spolkové krajiny nebudú postupovať rovnakým tempom, medzi prvými chce	• *Berlín*: záverečné stredoškolské skúšky sa uskutočnia podľa plánu, začalo sa s nimi **20.04.** • *Brandenbursko*: od **27.04.** sa uskutočnia záverečné skúšky • *Severné Porýnie-Vestfálsko*: od **12.05.** sa uskutočnia	• minimálna vzdialenosť medzi žiakmi **1,5 – 2 metre**, umývanie rúk • obmedzený počet žiakov v každej triede • oddelené vyučovanie pre jednu skupinu žiakov ráno a ďalšiu popoludní • jednotlivé opatrenia prijímajú riaditelia škôl, sú najlepšie informovaní o možnostiach budovy škôl

		školy otvárať *Severné Porýnie-Vestfálsko*, medzi poslednými *Bavorsko*	záverečné stredoškolské skúšky • *Šlezvicko-Holštajnsko*: od **21.04.** sa uskutočnia záverečné skúšky	• keď sa školy otvoria, rodičia musia umožniť svojim deťom návrat do škôl
	⇨		⇨	⇨
Nórsko	**12.03.2020**	• od **20.04.** sú otvorené **MŠ** a jasle • od **27.04.** sú otvorené **ZŠ** pre všetkých žiakov 1. až 4. ročníka a vyššie ročníky **SŠ** • vyššie ročníky **ZŠ** a nižšie ročníky **SŠ** zostávajú zatvorené **do odvolania** • od **27.04.** sa pre niektorých študentov a zamestnancov otvárajú **VŠ** (najmä študenti ošetrovateľstva, medicíny, umenia, hudby, médií, matematiky a technológií)	×	• dodržiavanie bezpečnej vzdialenosti • hygiena rúk • obmedzenie fyzického kontaktu – pri mladších deťoch je najdôležitejšie zníženie počtu detí v úzkom kontakte • odporúča sa rozdelenie žiakov do menších skupín s jedným pedagógom • **MŠ** a **ZŠ** majú vytvoriť skupiny v závislosti od veku detí: ○ **MŠ**: 0 – 3 roky = **3 deti** v skupine ○ **MŠ**: 3 – 5 rokov = **6 detí** v skupine ○ **ZŠ**: 1. – 4. ročník = **15 detí** v skupine ○ **ZŠ**: 5. – 10. ročník = **20 detí** v skupine • **MŠ** sa musia zamerať najmä na: ○ umývanie rúk ○ výučbu postupu pri umývaní rúk ○ trávenie času vonku ○ zoskupovanie detí do menších skupín s rovnakým zamestnancom

				• ZŠ sa musia zamerať najmä na:
				  ○ umývanie rúk
				  ○ dezinfikovanie tabletov a počítačov
				  ○ trávenie času vonku aj počas vyučovania
				  ○ dodržiavanie odstupov
				• zamestnanci musia dodržiavať medzi sebou vzdialenosť, obmedziť objatia a podávanie rúk, na stretnutie s kolegami využívať videokonferencie, vyhnúť sa hromadnej doprave, nenosiť šperky
				• rodičia majú možnosť ponechať deti doma, sú však zodpovední za ich vzdelávanie
				• možnosť povolať žiakov na špeciálne skúšky

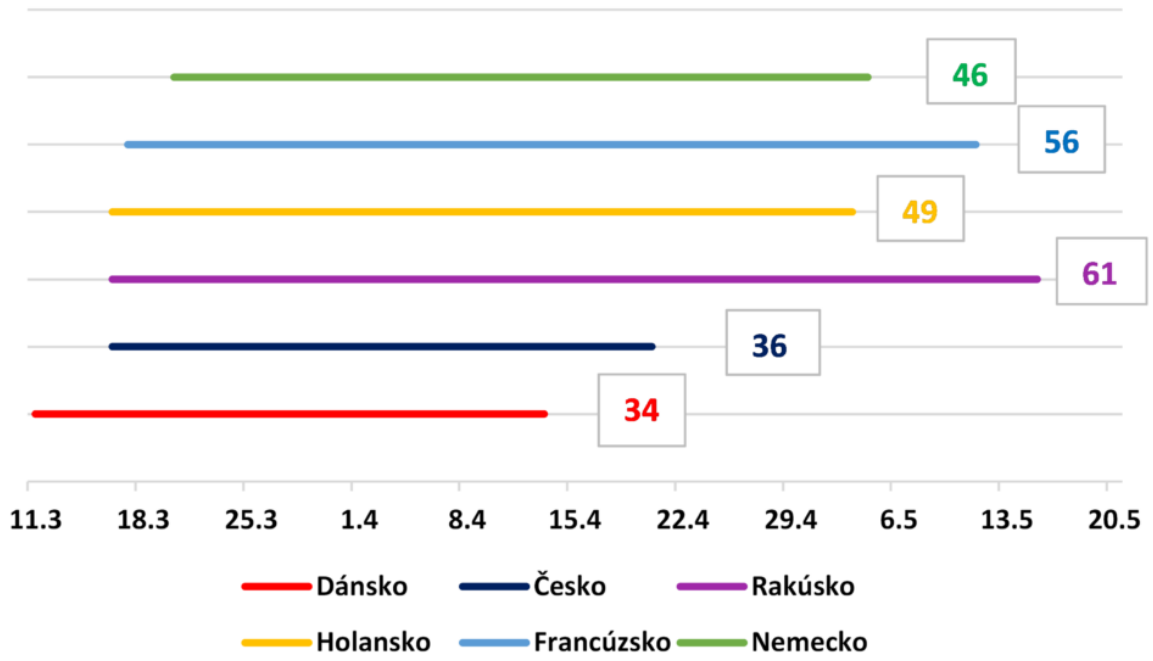
Poľsko	**13.03.2020**	• všetky VI predbežne uzatvorené do 12.05. • bola zavedená dištančná výučba	• zmena harmonogramu skúšok bez uvedenia dátumu	×
Rakúsko	**16.03.2020**	• od 04.05. sa otvárajú VI pre žiakov končiacich ročníkov SŠ	×	• triedy budú rozdelené na dve skupiny, pričom jeden učiteľ bude v daný deň učiť iba jednu skupinu

		• od **18.05.** sa otvárajú nižšie ročníky **SŠ** a **ZŠ** (postupovať sa bude od najmladších ročníkov)		• prvá skupina sa bude učiť od pondelka do stredy, druhá polovica zvyšné dni • v triede môže byť naraz prítomných iba **11 študentov** • dodržiavať bezpečnú vzdialenosť • žiaci vo veku nad 10 rokov musia nosiť rúška iba cez prestávky • hodiny hudby a telocviku nebudú obnovené • ostatní žiaci sa do škôl vrátia začiatkom júna
Rumunsko	**15.03.2020**	• vláda nerozhodla o znovuotvorení VI a ani neprijala rozhodnutia týkajúce sa školských prázdnin • rumunský prezident oznámil, že od **15.05.** by sa mali prijaté opatrenia začať uvoľňovať a spolu s vedením ministerstva školstva začnú pripravovať plán návratu žiakov do škôl	×	×
Slovensko	**16.03.2020**	• nie je stanovený dátum znovuotvorenia VI, má sa tak udiať v 4. fáze uvoľňovania opatrení, momentálne je Slovensko v 1. fáze	• písomná časť maturitnej skúšky bola zrušená	**Opatrenia pri absolvovaní internej časti maturitnej skúšky kontaktnou formou:** • skúšky realizovať v najväčšej miestnosti • dodržiavať **2 metrové** odstupy

		• pre žiakov záverečných ročníkov SŠ sa vyučovanie končí 07.05.	• interná časť maturitnej skúšky sa bude realizovať administratívnym spôsobom • hodnotenie sa získa aritmetickým priemerom známok na vysvedčení • ak žiak či zákonný zástupca žiaka nesúhlasí s hodnotením, do 15.05. oznámi nesúhlas a následne vykoná internú časť skúšky 25.05. – 13.06.	• žiaci i pedagógovia musia byť chránený rúškom • každý musí používať vlastné písacie potreby • obmedziť osobný kontakt • študentov pozývať do miestnosti po 1, v rámci prijímacích skúšok po 2
Slovinsko	**16.03.2020**	• doteraz nebol prijatý žiaden plán na znovuotvorenie VI		
Spojené kráľovstvo	**20.03.2020**	• nie je stanovený dátum znovuotvorenia VI, nepočíta sa s ním až do septembra	• skúšky pre žiakov od 16 do 18 rokov boli zrušené • 10.04. sa zrušil harmonogram skúšok bez uvedenia dátumu • dátum skúšok sa musí oznámiť 21 dní pred vykonaním skúšky	×

Španielsko	**11.03.2020**	• nepredpokladá sa otvorenie VI **do septembra**, nie je možné dodržať odstup 1,5 m	• prijímacie skúšky na VŠ by sa mali posunúť na **júl**	×
Švajčiarsko	**16.03.2020**	• 27.04. otvorenie jaslí a **MŠ** • 11.05. otvorenie **ZŠ** • 08.06. otvorenie učňovských škôl, **SŠ** a **VŠ**	×	• opatrenia spresní Federálna rada
Švédsko	**21.03.2020** s výnimkou **ZŠ** (ostali otvorené pre žiakov do 16 rokov)	• zatiaľ nebol stanovený dátum ich znovuotvorenia, o ktorom sa však uvažuje • až do ďalšieho oznámenia sa v krajine využíva online vzdelávanie	• všetky záverečné skúšky boli do **30. júna** zrušené • žiaci dostanú záverečné hodnotenie, aby sa mohli hlásiť na **VŠ**	• hygienické opatrenia a odstupy
Taliansko	**05.03.2020**	• VI ostanú zatvorené **až do septembra**		×

Graf č. 1: Dĺžka zatvorenia školských brán v dňoch vo vybraných štátoch EÚ (u ktorých je už známy dátum ich znovuotvorenia)

Pozn.: do grafu sú zahrnuté iba krajiny, ktoré už oznámili, kedy začnú otvárať školy, prípadne už začali postupne obnovovať školskú dochádzku. Číslo v štvorčeku značí počet dní, počas ktorých boli školy v danej krajine úplne zatvorené. Rakúsko oznámilo postupné otváranie škôl od polovice mája. Dáta sú čerpané z oznámení jednotlivých krajín o zatvorení a otvorení škôl.

Hlavný zdroj: Inštitút pre stratégie a analýzy ÚV SR: Čakanie na otvorenie školských brán. Dostupné na: https://dennikn.sk/blog/1870521/cakanie-na-otvorenie-skolskych-bran/. Stav z 26. apríla 2020.

Záver

V komparácii sme priniesli konkrétne údaje o 23 štátoch Európy, vrátane Slovenska. Väčšina štátov **uzavrela vzdelávacie inštitúcie v čase od 10. do 16. marca 2020**. Ako **prvé** tak urobil jeden z najviac postihnutých štátov **Taliansko** – už 5. marca 2020. Medzi **poslednými** boli **Spojené kráľovstvo** (20. marca 2020) a **Švédsko** (21. marca 2020 zatvorilo časť vzdelávacích inštitúcií, ponechalo však v prevádzke základné školy pre deti do 16 rokov). V niektorých štátoch však rozhodovali o zatvorení škôl aj zriaďovatelia škôl (orgány na regionálnej a lokálnej úrovni), a teda jednotlivé dátumy sa mohli odlišovať (napr. na Slovensku prípad Bratislavského samosprávneho kraja).

Môžeme konštatovať, že vo všetkých skúmaných štátoch je otázka znovuotvoenia vzdelávacích inštitúcií nastolená, reálne sa uvažuje o konkrétnych dátumoch a potrebných opatreniach, prípadne sú už tieto zavedené aj v praxi. Môžeme konštatovať, že **10 štátov** v tomto smere už **urobilo rozhodujúce kroky k otvoreniu škôl** a stanovilo presné dátumy otvorenia vzdelávacích inštitúcií (**Belgicko, Estónsko** – tieto dva štáty ponechali po celý čas otvorené materské školy; ďalej **Česká republika, Francúzsko, Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko**), prípadne sa už otvorenie aspoň časti vzdelávacích inštitúcií stalo u nich v tomto čase realitou (**Dánsko, Nórsko**). Do tejto skupiny počítame aj **Švédsko**, ktoré väčšinu ročníkov základných škôl ani nezavrelo, ostatné ustanovizne však nateraz neotvára. V Nemecku (i v niektorých iných štátoch) sa pravidlá a termíny rôznia v jednotlivých spolkových krajinách (alebo regiónoch). V **Holandsku** sa majú žiaci vrátiť do škôl začiatkom mája, táto krajina však nie je súčasťou našej širšej analýzy.

Čiastočne napreduje pri otváraní škôl **Fínsko**, kde sú dostupné prvé tri ročníky základných škôl, ale na dobrovoľnej báze s odporúčaním ostať doma, ak je to nožné. **Konzervatívny prístup má** Cyprus, Írsko, Litva, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, kde sa uvoľňovanie plánuje len veľmi pozvoľna a ďalší postup je v týchto dňoch zatiaľ nejasný resp. bude závisieť od ďalšieho vývoja situácie. Dátum ukončenia aktuálneho školského roka už stanovili napríklad Lotyšsko a Maďarsko a väčšinu vzdelávacích inštitúcií už **neplánujú počas neho otvoriť** (Maďarsko ponecháva otváranie materských škôl na rozhodnutí miestnej samosprávy). V tom, že školy neotvoria až do septembra 2020, majú jasno najmä vlády Talianska a Španielska, taktiež o skoršom termíne neuvažuje ani Spojené kráľovstvo. Ide o štáty Európy najviac postihnuté pandémiou (spolu s Francúzskom).

Pokiaľ ide o **zmenu termínu letných prázdnin**, zatiaľ sme nezaznamenali prípady, keď by sa explicitne oznámilo ich skrátenie či posunutie. Táto téma je však stále relevantná a mnohí

experti poukazujú na osožnosť takéhoto prípadného kroku. Niektoré štáty uvažujú o zmene harmonogramu výučby najmä v súvislosti so záverečnými, respektíve prijímacími skúškami. Na tie sa berie osobitný zreteľ. Niektoré štáty umožňujú napríklad prezenčnú maturitnú skúšku, iné uvažujú s jej dištančnou formou, niektoré štáty rozhodli o administratívnych maturitných výsledkoch vypočítaných z dovtedajšieho prospechu žiaka (medzi nimi napr. aj Slovensko).

Ak sa pozrieme na zaujímavé fakty mimo Európy, vidíme, že školy ostali zväčša otvorené v **Austrálii**. Na **Taiwane** sa otvorili školy už koncom februára. Naopak druhá vlna pandémia primäla napríklad **Singapur** či **Hongkong** k znovu sprísneniu opatrení. Z mimoeurópskych štátov môžeme spomenúť príklad **Turecka,** ktoré uzatvorilo všetky vzdelávacie inštitúcie 16.03.2020 a od 23.03.2020 prebieha dištančná výučba. Uzatvorenie vzdelávacích inštitúcií, s výnimkou vysokých škôl, je predĺžené do 30. apríla 2020. **Izrael** zatvoril školy 15.03.2020 a vláda zatiaľ nerozhodla o ich znovuotvorení. Otvárajú sa špeciálne vzdelávacie inštitúcie (vyučovať by sa mali naraz vždy len dvaja žiaci). **Gruzínsko** uzatvorilo všetky tieto inštitúcie od 02.03.2020 a neplánuje ich, podľa vládneho protikrízového plánu, otvoriť až do septembra 2020. Využíva sa, podobne ako inde, dištančná forma výučby a tiež výučba prostredníctvom televízie a rozhlasu.

Nastoľuje sa množstvo argumentov za otváranie škôl, ale aj proti nemu. Kým argumenty proti sa zväčša týkajú zdravotných a epidemiologických rizík, za otvorenie vzdelávacích inštitúcií sa vyslovujú najmä psychológovia, odborníci na vzdelávanie, ale aj spoločensko-ekonomická sféra. Medzi tento druh argumentov patrí najmä požiadavka integrovať do školského systému opätovne najmä najmenšie deti. To by umožnilo návrat ich rodičov do práce, obzvlášť pokiaľ ide o profesie v tzv. prvej línii (lekári, policajti, záchranári, atď), ale aj profesie dôležité z hospodárskeho hľadiska. Ďalšie argumenty poukazujú napr. na to, že najmenšie deti nie sú schopné samostatne sa vzdelávať na diaľku a oslabujú sa aj iné ich zručnosti nadobúdané v kolektíve. Veľká časť sociálne znevýhodnených skupín sa navyše nedokáže plnohodnotne zapojiť do dištančného vzdelávania (nemá prístup k internetu, k pomôckam, žije v málo podnetnom prostredí, bez záujmu alebo možností rodičov vzdelávať deti doma, množia sa tak sociálno-patologické javy). Problém vidí mnoho expertov aj pokiaľ ide o študentov absolventských ročníkov a tých, ktorí majú formou prijímacích skúšok prejsť na vyššie školy. Súčasná situácia ich môže hendikepovať, pričom nebudú dostatočne pripravení na výkon povolania či na ďalšie štúdium.

Podľa miery zváženia rôznych argumentov sa volí aj postupnosť otvárania škôl. Kým časť štátov začína s otváraním najvyšších (absolventských) ročníkov, prípadne vysokých škôl

(napr. Česká republika, Nemecko), väčšia časť štátov začína otváraním materských škôl a prvých ročníkov základných škôl (napr. Belgicko, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Nórsko, Rakúsko, Švajčiarsko, Švédsko).

Tabuľka č. 1: Prehľad štátov podľa aktuálneho stavu otvárania škôl

Stav otvárania vzdelávacích inštitúcií	**Už otvorili**	**Stanovili blízky termín otvorenia (zväčša v máji)**	**Uvažujú o otvorení v tomto šk. roku**	**Neuvažujú o otvorení až do septembra 2020**
Štát	*Švédsko;* Dánsko, Nórsko	Belgicko, Česká republika, Estónsko, Francúzsko, Nemecko, Rakúsko, Švajčiarsko (+ Holandsko)	*Fínsko*, Cyprus, Írsko, Litva, Poľsko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko	Lotyšsko, Maďarsko, Taliansko, Španielsko, Spojené kráľovstvo

Zdroj: zhrnutie predkladanej analýzy podľa použitých zdrojov (stav k 28.4.2020)

Hlavné použité zdroje

1. Európske centrum pre parlamentný výskum a vzdelávanie (ECPRD; interná databáza informácií) požiadavka č. 4374 *Support of Culture and Restrictions on Secondary Schools due to Coronavirus Outbreak* (Podpora kultúry a reštrikcie na stredných školách v súvislosti s pandémiou koronavírusu) a č. 4383 *Re-opening of educational institutions – Exit strategies from the COVID-19 outbreak* (Opätovné otvorenie vzdelávacích inštitúcií – stratégia návratu po pandémii COVID-19)
2. webové sídla ministerstiev školstva vybraných štátov
3. Gdovinová, Denisa: *U nás školy otvoria až v poslednej fáze. Ako je to v zahraničí? Česko má podrobný plán, dánske deti sú už v škole*. Dostupné na: https://dennikn.sk/1864489/u-nas-skoly-otvoria-az-v-poslednej-faze-ako-je-to-v-zahranici-cesko-ma-podrobny-plan-danske-deti-su-uz-v-skole/
4. Inštitút pre stratégie a analýzy ÚV SR: *Čakanie na otvorenie školských brán*. Dostupné na: https://dennikn.sk/blog/1870521/cakanie-na-otvorenie-skolskych-bran/
5. *Švajčiarsko začína uvoľňovať opatrenia*. Dostupné na: https://www.trend.sk/blogy/svajciarsko-zacina-uvolnovat-opatrenia

Príloha

Tabuľka č. 2: Prehľad počtu prípadov ochorenia COVID-19 vo vybraných štátoch k 28.04.2020

Názov krajiny	Dátum prvého výskytu	Celkový počet prípadov	Prípady na 1 mil. obyvateľov	Nové prípady	Aktuálne prípady	Aktuálne prípady vážne	Celkový počet vyliečených	Vyliečení na 1 mil. obyvateľov	Celkový počet úmrtí	Úmrtia na 1 mil. obyvateľov	Nové úmrtia	Celkový počet testov	Testy na 1 mil. obyvateľov
Belgicko	03.02.2020	47 334	4 084	647	29 060	876	10 943	944	7 331	633	124	220 204	19 000
Bulharsko	06.03.2020	1 399	201	36	1 119	39	222	32	58	8	0	27 000	3 886
Česká republika	29.02.2020	7 504	701	59	4 329	73	2 948	275	227	21	4	226 255	21 128
Chorvátsko	24.02.2020	2 047	499	8	752	21	1 232	300	63	15	4	33 577	8 179
Cyprus	08.03.2020	837	693	15	674	15	148	123	15	12	0	53 219	44 079
Dánsko	26.02.2020	8 851	1 528	153	2 296	66	6 121	1 057	434	75	7	166 846	28 805
Estónsko	26.02.2020	1 660	1 251	13	1 370	9	240	181	50	38	0	49 527	37 336
Fínsko	28.01.2020	4 740	855	45	1 741	56	2 800	505	199	36	6	85 800	15 485
Francúzsko	23.01.2020	165 911	2 542	2 638	95 365	4 387	46 886	718	23 660	362	367	463 662	7 103
Grécko	25.02.2020	2 566	246	32	1 851	40	577	55	138	13	2	69 833	6 700
Holandsko	26.02.2020	38 416	2 242	171	33 600	861	-	-	4 566	266	48	209 726	12 240
Írsko	28.02.2020	19 877	4 025	229	9 485	141	9 233	1 870	1 159	235	57	153 954	31 179
Island	27.02.2020	1 795	5 260	3	149	1	1 636	4 794	10	29	0	46 377	135 906
Litva	27.02.2020	1 344	494	0	764	17	536	197	44	16	3	111 809	41 072
Lotyšsko	01.03.2020	836	443	18	556	4	267	141	13	7	0	51 561	27 336
Luxembursko	28.02.2020	3 741	5 976	12	529	19	3 123	4 989	89	142	1	39 741	63 486
Maďarsko	03.03.2020	2 649	274	66	1 842	49	516	53	291	30	11	67 172	6 953
Malta	06.03.2020	458	1 037	8	151	1	303	686	4	9	0	30 528	69 139
Nemecko	26.01.2020	159 912	1 909	1 154	36 198	2 409	117 400	1 401	6 314	75	188	2 072 669	24 738
Nórsko	25.02.2020	7 660	1 413	61	7 422	44	32	6	206	38	1	165 951	30 611
Poľsko	03.03.2020	12 218	323	316	8 967	160	2 655	70	596	16	34	310 744	8 211
Portugalsko	01.03.2020	24 322	2 385	295	21 985	172	1 389	136	948	93	20	379 551	37 223
Rakúsko	24.02.2020	15 357	1 705	83	2 208	136	12 580	1 397	569	63	20	239 578	26 601
Rumunsko	25.02.2020	11 616	604	277	7 549	243	3 404	177	663	34	22	150 309	7 813
Slovensko	05.03.2020	1 384	253	3	941	6	423	77	20	4	2	75 866	13 896

Slovinsko	03.03.2020	1 408	677	6	1 099	24	223	107	86	41	3	50 290	24 190
Španielsko	30.01.2020	232 128	4 965	2 706	84 403	7 764	123 903	2 650	23 822	510	301	1 345 560	28 779
Spojené kráľovstvo	30.01.2020	161 145	2 374	3 996	139 123	1 559	-	-	21 678	319	586	763 387	11 245
Švajčiarsko	24.02.2020	29 264	3 381	100	4 965	185	22 600	2 611	1 699	196	34	256 500	29 637
Švédsko	30.01.2020	19 621	1 943	695	16 261	524	1 005	100	2 355	233	81	119 500	11 833
Taliansko	29.01.2020	201 505	3 333	2 091	105 205	1 863	68 941	1 140	27 359	453	382	1 846 934	30 547

Zdroj: Worldometer: COVID-19 CORONAVIRUS PANDEMIC. 28.04.2020 o 18:00 CET. Dostupné na internete na: www.worldometers.info/coronavirus/#countries. citované 28.04.2020 o 18:00 CET; úpravy a preklad tabuľky Odbor Parlamentný inštitút K NR SR